

Érnek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvenhetedik évfolyam.

27. szám.

Debrecen, 1927 július 3

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Jefté leánya.

A Keresztyén Leányegyesületek debreceni országos konferenciája alkalmából.

Bírák 11: 29—40.

Ez a mélyen tragikus történet két nemes emberi szívnek összetörtetéséről és megdicsőüléséről szól. Az egyik szív az apáé, a diadalkoszorús hadvezéré, aki alacsony és megvetett sorsból Isten után a saját esze és vitézsége erején emelkedik föl és lesz bírójává, fejedelmévé s szorongatott hadi helyzetében megmentőjévé népének, az Izraelnek. A másik szív a leányé, aki dicsőség-övezte atyjának egyetlenegy reménysége vala, mert fia nem lévén, egyedül ennek az egy leányának és e leány leendő ivadékainak adhatta volna át nevének vérén szerzett dicsőségét. Az ilyen, alacsony sorsból kiemelkedett nagy embereket, különösen ha hadi és politikai nagyságok, egy valósággal mystikus, bár másrészt emberileg nagyon is érthető vágyakozás emészti az után, hogy a nevük s a dicsőségük megöröködjék a családjukban, az ivadékaikban s nagyságuknak tragikumához rendszerint hozzátartozik az, hogy ez a vágyuk nem mehet át boldog teljedsébe. Gondolatok a kis korzikai ügyvéd világverő fiára, mennyire szomjúhozta ő még a gloirenál is jobban a fiúivadékokat s miként tetőződött be titáni életének szörnyű bukása nem abban, hogy őt magát az Óceán egy sziklabörtönében várta elsenyvesztő végzete, hanem abban, hogy egyetlen reménységének, a Sasfióknak a bécsi kalitkában kellett testileg és lelkileg elnyomrodnia. Jeftének, ez őszövétségi Napoleonnak a tragikuma hasonlatos ehhez, ám mégis mennyivel fönségesebb! Ő — amazzal egészen ellentétben — már előre reábizta élete sorsát egy szent, mámoros fogadalomban Annak a kezére, akinek Lelke rajta volt és diadalra vezette fegyvereit. Ő tudta, hogy mindent, ami az életében szép, dicsó és diadalmas, ebből a kézből kapott s ezért a hálának egyetlen csodálatos, férfias lendületével előre ebbe a kézbe tette le egész további életét s minden, még lehetséges

boldogságát. S amikor aztán ez a kéz szavánfogta őt s a legdrágábbat: családja jövőjét, dicső neve megöröködésének, bár leányágon való, de még így is boldog kilátással kecsegtető reménységét kívánta el tőle, ő megszakgatott ruhával és megszakadó szívvel bár, de engedelmeskedni tudott. Méltó volt a nagy ősatyához, Ábrahámmal, aki szintén hitének engedelmessége által igazult meg, lett Istennek valódi emberévé és barátjává, gyermekévé és szövetségesevé ott, a Mória hegyén, a drága elsőszülött megáldozására vérző szívvel elkészített oltár előtt.

Hanem az apa áldozatánál még nagyobb volt a leányé s ezért az ő, engedelmességben való megdicsőülését is még nagyobbnak kell tartanunk. Telve volt ez a leányszív a boldogság álmaival. Szeme a fejlődő nőiség tiszta, szent mámorától megfátyolozottan nézett a jövőbe, hol szerelem, hitves, gyermek, család titokzatos képei integettek bűvösen mosolyogva felé. És akkor az Isten keze jónak látta eltépni ezt a bűvös tátylat. Az apa fogadalmának teljesebben kellett és a leány egyetlen szó vonakodás vagy tiltakozás nélkül vállalta ezt a teljesebbé. Szűzi álmait megsiratja a hegyeken s ezután — engedelmesen föllép a legnagyobb és legszentebb máglyára, amelyen csak egy szerelem, hitves, gyermek, család után tiszta szívvel vágyakozó ifjú nő bemutathatja a maga életének égő áldozatát. Örök szüzességet vállal, amelyben lassan, titkolt kínok között ég el ifjúsága, hervad el szépsége, hamvadnak el örömszomjúhozó és életadó vágyai.

*Hervadása liliomhullás volt,
Ártatlanság képe s bánaté.*

De e hervadás fölött az Úrnak dicsősége fénylett, mert ez a hervadás, a maga lassú, kínos, de tiszta elégséggel egészen az Úrnak adott áldozat volt: a gyermeki szeretet, az alázatos istenfélelem, a föltétlen hívó engedelmesség egészen égő áldozata. És az Izrael leányai úgy jártak el esztendőnként tisztességet tenni a Jefté leányának, mint egy élő oltárhoz, amely fehér és hideg, mint a márvány, de amely-

nek mégis van forró és piros élete: a tűz, amely Isten dicsőségére szüntelen ég, lobog és az örökkévalóságnak útját világítja be.

*

A Jefte leányának életáldozata egy nagy nemzeti győzelem kivívásának volt az ára. A mi nemzetünk mai életében ezer és tízezer magyar leánytól háborús katasztrófánk, nemzeti elbukásunk következtében kívánja Isten ugyanezt az életáldozatot. A világháború óriási vérvesztései s azt követett politikai és gazdasági összeomlásunk következtében vált egészen és gyötrelmesen akuttá nálunk a modern társadalmi fejlődésnek, vagy inkább hanyatlásnak az az egyik legkínzóbb váltsága, amely hiszen már a világháború előtt is félelmesen előre vetette árnyékát hazánkban is, egyebütt is: a nők családtalanul maradásának rettentő tömegkényszere. Viruló ifjú leányaink ezrei és tízezrei előtt egyszerre becsapódott az élet kapuja; boldogság álmaiknak ifjú, hős hercegei helyettük a halált ölelték keblükre csontkarjaikkal fehér menyasszonyul; Istennek keze jónak látta szétszakítani azt a bűvös fátlyat, amelyen át a nőiségünk természetes kiteljesedése, a család és gyermek integetett titokzatosan mosolyogva feléjük — és önekik lassan kihülő kebelével, hervadó szívvel, hamunkba haló lángokkal, a férfi magárahagyatottságában, de a férfi természetes energiái s egyéb előnyei nélkül, összeszorított foggal és befelé elsírt könnyekkel kell vívniok emésztő harcukat a kenyérért s a jellemért és egy olyan boldogságért, amely már többé nem az.

Ebben az egész helyzetben pedig nem az a legfájdalmasabb, hogy a maga mostani akut könyörtelenségében nagy nemzeti katasztrófánkól állott elő; még csak nem is az, hogy benne és miatta a legártatlanabbak szenvednek ama másoknak bűnei miatt, akik ezt az egész katasztrófát előkészítették és földézték nemzetünk számára. Ebben a helyzetben a legfájdalmasabb az, ami egyúttal a legfélelmesebb, a leginkább véstjósító is — és ezt jó ezen a mai nagy, országos, ünnepies fehér leánytalálkozón egészen leplezetlenül meglátni tinéktek is, kedves leányvendégeink, minékünk is, szeretett vendéglátó gyülekezet —: az, hogy a magyar leánynak ez a mai, már katasztrófából előállott helyzete egy *további katasztrófát* vonhat maga után, amelyben lelkileg és erkölcsileg tetőződik majd be és válik gyógyíthatatlanul végzetessé nemzetünk bukása.

Nem lehet ugyanis végzetesebb, bomlasztóbb, bacillushordozóbb eleme egy különben is legmélyebb lelki szervezetében megtámadott és megingott társadalomnak, mint a családi életet nélkülözni kényszerült nők tömege akkor, ha ez a tömeg a maga szomorú helyzetéből nem von le egyéb következtetést, mint csak ennyit: *magamra hagytam férfi módjára, élek tehát sivar helyzetem egyetlen előnyével, szabadsággal*

férfi módjára. Mert ez a szabadság a nőnél éppúgy, mint a férfinál, nem egyéb, mint a hím és a nőstény *dúvad* szabadsága, amely ahol egyszer bontakozni kezd, ott rögtön fertőz is, ahol pedig kitombolhatja magát, ott öl. Amikor már a nő, ahelyett, hogy a maga örök nőiségével emelni igyekeznek a sülyedésre mindig oly könnyen hajló férfit, maga is vele együtt üli a sárban a dúvadszabadság orgiáit; amikor a nő eltanulja a férfitől s hatványozott mohósággal kezdi követni azt a sátáni elvet, hogy sem a kenyérért, sem a szórakozásért és az élvezetért nem drága, sőt nagyon is olcsó és természetes ár a testnek és a léleknek tisztasága, a jellem és a becsület; amikor öltözködésben, viselkedésben, szokásokban és erkölcsi nihilizmusban férfiaszkodó nők rothadtgerincű, elpuhult illatszerbe pácolt feminin férfiakkal összeakaszkodva járják ördögi táncukat Baal és Astarte oltárai körül: akkor a társadalom már nemcsak bomlott és beteg, hanem agonizál, akkor a nemzet már nemcsak csonka, elesett és meggyalázott, hanem gyógyíthatatlan lelki verbaja van.

Ó, hol vagytok, Jefte magyar leányai? Ti tisztán és egészen égő áldozatok? Ti, akiknek számára örök leányságtok nem egy szomorú és sülyesztő kényszer, hanem az önként vállalt engedelmisség diadala és a hit boldog megdicsőülése? Ti, akiknek fehér s tán látszólag hideg életoltárán Szentlélek gyújtotta örök tüzek égnek? Ti, akik egy szétomlott tiszta boldogságálmot egy kifejezhetetlenül boldogabb és tisztább valósággal cseréltetek föl: a mennyei Völegénnyel léptetek örök frigyre? Ti, akik a magatok hűségével és tisztaságával, jellemével és munkájával arra vagytok Istentől elhivatva, hogy a magyar férfinak is utat és példát mutassatok előre és fölfelé s kivegyétek a magatok senki által nem pótolható részét nemzetünk újjászületéséből? Ti, akiknek a nevetek tán nem fog fönmaradni, úgy, ahogy nem amaradt fön a Jefte leányáé sem; de fönmarad, ahogy öbelőle fönmaradott, a láng, amely a salakból aranyat olvaszt s a fény, amely a sötétben örök csillagként ragyog?

Jefte magyar leányai: ti itt vagytok, tudom, érzem! Fogadjátok hát üdvözetünket, vegyétek áldásunkat. Gileádnak balzsama vagytok: gyógyítsatok! Bús magyar mezők csodavirágai vagytok: Isten kegyelméből megharmatozva, ontsátok az életnek illatát az életre, hirdessetek és teremjetez magyar föltámadást! Krisztus menyasszonyai vagytok: ó, éljen szívetek örökké!

. Ámen.

R. I.

A francia protestánsok hete.

A francia protestánsok 1920-ban megkezdett, minden második évben Párisban, a közbenső évben vidéken rendezett konferenciája ez évben Mulhouseben folyt le. A kon-

ferencia első része, két napon át, mindig lelkési összejövettel, zárt jellegű s közös úrvacsorával végződik. A második rész négy-öt napig tart s nagy beszámoló a francia protestantizmus egyévi munkájáról, az előhaladásról, akadályokról, keresztyén szociális, sajtó-missziói ügyekről. E két fontos munkamező mellett feltárul a résztvevő szeme előtt a helyi gyülekezet sajátos története, intézményei, nevezetességei is a vezető személyeken és a szolgálatkész ifjúságon át. A mulhousei konferencia közelebb akarta hozni a háború után visszacsatolt elszázlotharingiai protestánsokat a belső Franciaország („intérieur”)-beliekhez. E jószándék igen szépen valósult meg a gazdag vendéglátással, szinte magyaros bőkezűséggel rendezett konferencián, melynek minden idegen résztvevőjét egy-egy családhoz helyezték el. Csak jót mondhatók a konferencia ügyes megrendezéséről is. Maga a konferencia helye az ifjúsági egyetek kétemeletes otthona volt, tele virágokkal s a francia protestantizmus nagy intézményeit szemléltető fényképekkel, rajzokkal.

A konferencia megnyitó előadása a francia protestantizmus jellegéről, jelentőségéről szólt. Ezen április 25-én, hétfőn este tartott előadás németnyelvű volt s a nem francianyelvű mulhousei polgárságnak adott tájékoztatást az eddig csak távoli hírből ismert munkamezőről.

A kedd és szerda nagy része nem nyilvános keretek között a lelkészek égető problémáival, hivatásuk, elkötelezésük érzésének megújításával, testületi és jóléti ügyeik tárgyalása közben folyt le. Reggel 9-kor áhítattal kezdődött az ülés. A Máté ev. 5. r. 13—16. versek s a János ev. 7. r. 38. vers alapján arról beszélt az áhítatot vezető lelkész, hogy nekünk a katolicizmus és atheizmus veszedelmei között meg kell találnunk az igaz utat, az új élet hőroszainak kell lennünk, az általunk megnyilvánuló Igének odaadó, önmegáldozó szolgálóivá kell válnunk. Míg a katolikus pap tekintélye a mise folyamatos szolgáltatásából ered, a miénk a mi szenvedéseink, önmagunk szolgálatban való egéséből, elvesztéséből kell, hogy táplálkozzék s így leszünk a világ világosságai, az új élet forrásának közvetítő-csatornái. A rövid elmélkedést a nálunk szokatlan csendes percek, majd a lélektől indítottak bensőséges imái követték. Kétten-hárman, néha többen is felemelték lelküket, szavukat az áldás, kegyelem, bocsánat Istenéhez az áhítatok után s Tőle kértek sikert, megszentelést, áldást e konferenciára, gyülekezetre s a hazára (melynek említése mindenkor boldogság és büszkeség érzését váltotta ki az előadóból, imádkozóból s mindig e jelzővel említették a mi *drága* hazánk).

Az áhítat után történt meg a lelkési konferencia elnökének, tisztikarának megválasztása. A négy titkár között két theológus kisaszonny s egy theológus volt, kik aztán a fenn tartott asztalhoz ültek és felváltva jegyezték az előadásokat, hozzászólásokat. Az előadások

jegyzése ugyan nem volt nehéz dolog, mivel az előadók követésre méltó figyelemmel voltak a közönség iránt; ugyanis az előadások két-három gépirásos oldalnyi gondolatmenetét előre szétosztották a hallgatóság között.

„Az egyház valóságát” volt az első előadás tárgya. Az előadó, egy fiatal lelkész a franciaországi, általában a protestáns egyházak sokféleségéből indult ki s felvetette a kérdést: mi is hát, hol is van az egyház? Az intézményben, a templomban, a helyi csoportosulásban, rajtunk kívül, bennünk, vagy csak az ideológiában. A probléma különböző vonatkozásait szívesen vázoló bevezetés után idézetekben gazdag tárgyalás során boncolta előbb a két nagy klasszikus görög filozófusnak, Platonnak és Aristotelesnek az emberi közösség alkatáról, ideális szervezéséről való eszméit, majd Pálnak, János apostolnak s Augustinusnak idevonatkozó eszméit, melyeknek össz foglalata ez: az egyház a Jézus Krisztus művének gyümölcse, a Jézusban, mint Megváltóban hívők egysége, életüket szerinte irányítók testvéri közössége. A reformáció e vallást nem akarta az egyháztól elválasztani, nem is választotta el, csupán az emberi, politikai elnyomó hatalmat az egyháztól. A reformátorok csak a Pál, János és Augustinus felfogását juttatták ismét érvényre. Ami a kegyességet elválasztotta az egyháztól, az a Kant kritikái munkája volt, aki megtagadván az egyház realitását is, annyi más dolog mellett, az egyház egyedülvalóságát, feltétlen realitását hirdette s minden vallásosság alapjául nem az egyház alapját, a kijelentést, hanem a gyakorlati ész követelményeit állította. A mai theologia csődjét, válságát a kanti iránynak a theologiaiban uralomra jutásában látja. Választanunk kell Pál, János, Augustinus és Kant között, a kettőt összeegyeztetni lehetetlen. Az egyház valóságáról vitatkozhatnak a tudósok, tagadhatják is azt az ő okoskodásukkal, ez azonban nem változtat a tényen, azon, hogy az egyház valóság az egyház tagjainak számára, kik az egyházban élnek s az örökkévalóság reményében halnak meg; kik őrzik az egyház tradícióit s minden ellenkező bölcsesség dacára is élnek az egység, testvériség érzését; kik hittal harcolnak a hitetlenség ellen, szeretettel, jósággal győzik meg a bűnt; kik nem Kanténak, de az Istenének tudják magukat. Ha ezeket hirdetjük s éljük, lesz lelki egység Franciaországban, ha nem is tárgyalunk, ha nem is alkudozunk a világi bölcsesség szószólóival. Az egység a Lélektől jó, mégpedig a kegyesség s nem a bölcsesség útján. Ha a mi gondolatainkat a kegyesség határain belül s segítségével rendezzük és magyarázzuk világunkat, akkor valóságos élő kapcsolat létesül a hívők s az egyház s az egyes egyházak között. Mint minden előadást, úgy ezt is nyomon követte a „contre-rapport”, azaz az előadás bírálata s a felvett tárgyról való, nem olyan terjedelmes ugyan, de alapos fejtegetés. Ez alkalommal az egyik strasbourgi theol. tanár,

Fr. Ménégoz volt e tiszt betöltője. Ő történeti részben levő apróbb hiányra rámutatván, igyekezett megadni az egyház ismérveit: 1. az egyház Isten ígéje által alkotott társaság, mely Jézusban él; 2. jogi, szociális keretekben él; 3. vannak tagjai között gyengék, sőt hitetlenek is. Az egyház megelőzi az egyént. Az Igét, kegyelmet hirdetvén annak számára, ideális kincseit pedig a nevelés útján juttatja hívei életébe, mintegy felemeli a rejlő javakat az öntudatlanból az öntudatra. A gyermekbe, nem élő, hív tagokba az ima, nevelés, gondozás által jut el annak a szeretetnek megtapasztalása, hogy őket keresi Isten szerető, atyai keze. Az egyház élő valóság az élő Krisztusban, a keresőkben, hívőkben, az organizációban, a parókiában, az egyházi gyűléseken, a nagy konferenciákon (Stokholm), a lelkek benső egységében, a kegyelmi ajándékok sokaságában. Több hozzászólás Kantot vette védelmébe a túlzó individualismus s destrualás vádjával szemben, mások a látható s láthatatlan egyház közötti különbséget fejtegették; ismét mások a hitvallások által okozott részekre tagolódását az egységes egyháznak. A vitatkozás igen eleven, de nivós volt. Végezetül az előadó szólalt fel, megköszönte a bírálatokat, a különböző megvilágítási módokat s ismételtén megállapította, hogy mi nem vagyunk a valódi, igaz egyház tagjai, mi betegek a túlzott intellektualismus betegek vagyunk: ha gyógyulni akarunk, meg akarjuk menteni a hazát, ezt csak a kereszttyenség megélése, realizmusa által tehetjük.

A lelkeszi konferenciáknak mindig két elméleti problémája van, melyet előre meghatároznak már az előző konferencián. E kérdések egyikéről már beszéltem. A kedd délelőttöt és féldélután elfoglalta az előadás, (majdnem kétórás) s a hozzászólások. A délután hátralevő része a lelkeszek közelebbi, anyagi s lelki ügyeivel foglalkozás közben telt el. A lelkeszek kölcsönös segélyző s mondhatnám biztosító-társaságának ülése vette igénybe előbb a figyelmet. E társaság 1898-ban létesült azon céllal: 1. hogy anyagi erejéhez mérten támogassa tagjait betegség, gyengeség vagy munkaképtelenség esetén; 2. hogy ha a lelkész meghal, jogutódai temetési költségmegtérítésben részesüljenek s emellett az özvegy, vagy a kiskorú árvák egy meghatározott összeg (350 fr.) segedelemben; 3. hogy segítségére siessen annak a tagnak, kinek helyzete bárminő okok miatt megnehezült; 4. hogy minden gyermek születése alkalmával 110 fr. segélyt kapjon orvosi és egyéb költségekre. Nem részletezhetem a tagok köteleseit, melyek közt első helyen az egylet többi tagjaival való testvéri kapcsolatok minél elevebb ápolása áll s csak azután jó az évi 20 fr. tagdíj; az ezen felüli önkéntes megajánlás kérelme. Belépti díjul sem követelik az évi fizetés harmadát, hanem a 30 éven aluli lelkész 10 fr-t, minden öt évvel idősebb tizzel többet fizet. 50 éven felülit már nem

vettek fel új tagnak s ma sem vesznek. Ez bizony igazságtalanság. A fiatalokat azonban előnyben részesítik, mégpedig azért, hogy ha felszentelésük után két évvel belépnek a társaságba s akkor még nem érik el a 30. évet, — nem tartoznak fizetni belépési járulékot. A vidéki csoportbeosztásokról, egyetemes gyűlésről, tiszteletbeli dísztagokról, jöltevekről (kik egyszerismindenkorra 500 fr-t fizetnek), felosztás módozatairól nincs sok mondanivaló. Csupán annyit kell még megjegyezni ez egylettel kapcsolatban, hogy az megtéríti a lelkész felesége, kiskorú gyermekeinek betegségük esetén költségeinek egy részét. A feltételek pontosak, szigorúak a betegség megítélésénél. Kizárnak minden visszaélési lehetőséget s személyenkint csak egyszer ad évente gyógyítási költségeket. A társaság ismer nagyon méltánylandó esetben rendkívüli segélyt is, mit a tiszteletbeli tagoktól remélhető évi adakozás mértékéhez szab.

A lelkeszek anyagi helyzetét könnyíti az ú. n. becsületbeli kölcsön intézménye is. Az összeg, mit kamatmentesen vesz fel az illető, nem lehet nagyobb, mint 500 frank. (ma természetesen jóval több) s négy éven belül visszafizetendő. E két egylet jelentésével kapcsolatban az elzásziak is szólásra emelkedtek s tájékoztatást adtak a belső franciaországiaknak az ottani biztosítási egyletekről. Vannak Elzászban olyan segélyegyletek, melyeknek tagjai évi 400 fr-t fizetnek, de ezzel szemben vannak nyári üdülőtelepeik, több orvos, ápolónő áll állandóan rendelkezésükre s hat fogorvos tart állandóan rendelőt számukra; öregség s halál esetére is biztosítva vannak. Egy másik ilyen egylet 36,000 fr. évjáradékra biztosítja tagjait s a legnagyobb fényvel berendezett vilákban helyezi el betegeit, üdülőit. Természetesen meg is kell fizetni a díjat. De igen jól gazdálkodik ez az egylet s kevés igazgatósági tagja lehet, mivel tisztviselők és papok is tagjai tudnak lenni, már pedig e réteg ott sem dúsál anyagi javakban.

Vége köv.

Dr. I. E.

Egyház

Azt mondják, hogy gyengül a hitélet.

Azok, akik csak madártávlatból nézik az egyházi életet, felületes, könnyed ítélkezéssel szokták ezt oda vetni anélkül, hogy távolról is eszükbe jutna, hogy ezen rágalomnak is beillő szavaikért talán valamelyes bizonyítékkal helyt is kellene állaniuk. Mondhatják ezt akármely részére az országnak, de a tiszántúlra semmi esetre sem foghatjuk rá. Mert nézzék meg csak jól az egyházak bensőséges hitélete által sűrű egymásutánban létesített alkotásokat a nagy Debrecentől kezdve a legkisebb falusi gyülekezetig, napról-napra újabb és újabb jelenségeivel találkozhatni a buzgó hitéletre valló áldozatkészeknek, az előretörésnek. A csele-

kedetkből lehet meglátni és megítélni az egyházak hitéletét. Ugyanis a hit cselekedetek nélkül megholt, cselekedetekben nyilvánulva pedig élő.

A hódmezővásárhelyi református egyházra nézve különösen nagy dicsérettel lehet és kell elmondani a hitéletnek magas fokú erősödését, nagymérvű aldozat-készségben való nyilvánulását.

Megemlítem azt, hogy az évenkénti adakozásokat, melyeket minden újév első napján kiszoktunk hirdetni a templomokban, 1926-ik év elején 3, 1927. év elején 2, egymásutáni vasárnapon bírták csak felolvasni, hogy túlságosan hosszú ideig bent ne tartsák lelkészeink egyszer-egyszer híveinket a templomban, annyi sok adakozás történt az előző években.

Megemlítem, hogy a háborúban egyházunkból elvitt 16 harang helyébe már be van szerezve 11 s ezeken kívül még 2 az azóta épített új — hatodik — templomunkba, egy harang pedig egy külterületi egyházi központon. És ezen 14 új harang közül maga az egyház egyet sem a közpénztár terhére szerzett be, hanem hetet egyes buzgó hívek ajándékoztak, hetet pedig gyűjtés útján a hívek adakozásából, az egyházi közpénztárnak csak némi csekélyebb segélyével csináltattunk.

Megemlítem, hogy az ősszel szenteltük fel hatodik templomunkat, melynek építéséhez a hívek szintén sok szép adománnyal járultak, egy derék hitsorsosunk pedig — Elek Mihály gazda — 64 kis hold földet is adott e célra, s megemlítem, hogy úgy ennek az újtemplomnak összes színes ablakait a hívek önkéntes ajándékaiból készítettük, mind ezeknek bekoronázásául most azt a bizonyára mindenkit méltán meglepő örömhírt közölhetjük, hogy alig fejeztük be a hatodik templom építését, most ifjú Égető Sándor és neje Fejes Margit Jolán Vásárhely-pusztai lakos kiválóan vallásos házaspár 2500 pengő alapítványt tett a hetedik templom építésére a külterületen és templom helyül 750 négyszögöl telek ajándékozására kötelezi magát, pusztai híveink pedig e célra már 8000 pengőt gyűjtöttek, a gyűjtés folyik. Tarjáni — nyolcadik — templomra is van már felretéve néhány téglá. Isten áldása legyen a buzgó hívek életén, személyüket a jelenkor, emléküket az utókor hálája környezze.

1910 május 1-én Papp Imre elnöklelkész egy memorandumot nyújtott be presbitériumhoz, melyben az egyház külső-belső építését, anyagi-és szellemi erősítését célzó, évtizedekre tekintő különféle javaslatokat tett, melyeket a jövőben egyenként megvalósítandóknak ajánl, ezeket a presbitérium elvileg mind elfogadta és egyrészt már meg is valószínűsítette. E memorandumban kijelölte javaslatot tevő lelkész azt is a többek között, hogy nagykiterjedésű határunkon legalább 4 egyházi központ létesíttessék. Ezek közül most e hetedik — külterületi második — templommal, lelkészlakkal, lelkésszel, már 2 egyházi központ teljesen szervezve lenne. Gyengül tehát a hitélet? Nem lobogva lángoló tüzrel ég-e egyházunknak és híveink keblének oltárán a hit csipkebokra? Istené a dicsőség!

Kiss Károly,
egyházi jegyző.

Hírek az ófehértói gyülekezet életéből.

Hogy a megértésnek a lelke és az adakozó szeretet mennyire képes, álljon bizonyosággal néhány adat az ófehértói szegény 700 lelkes gyülekezet közelmúlt életéből:

Két évvel ezelőtt a nagydobosi egyház új harangokat öntetvén, régi harangját testvéri méltányos áron eladván, szegény egyháztagjaink önkéntes adakozással megvették és a még hiányzó harmadik harang beszerzésére azóta 400 pengőt adakoztak, elkötelezvé magokat szívökben, hogy még az idén Isten segítségével a 450 kilós nagyharang adományaikból beállíttatnék. Nem „kivetés”, vagy „vagy rendkívüli adó” útján, hanem önként, „kiki amint eltökélte szívében, nem szomorúságból, vagy kénytelenségből” (II. kor. 9. v.). Az elmúlt két évben templom, iskolák, tanítói lakások, és lelkészi lakás eleje az utcán szép kerítéssel ellátatott, az iskola, tanítói lakások, lelkészi lakás külseje kijavított. — Ez évben a lelkészi lakás teljes kijavításához a buzgó kálvinista képviselő: dr. kálnoki Bedő Sándor lelkes támogatásával 800 pengő államsegélyt nyert az egyház, amelyből már a lelkészi lakás díszes bronzszínű palával újra fedetett. Már-már építkezési terveink folytatását jövőre kellett halasztanunk, amikor a lelkész ismert jótékony adakozó szívekhez fordult támogatásért, melyre a vidék kegyes nagyasszonya báró Podmaniczky Gézané 100 pengőt adakozott. Tudomást szerezvén nagy törekvéseinkről az ország egyik legjótékonyabb férfia, az Angol Magyar Bank alelnöke Krausz Simon, 700 pengő adományt küldött lelkész kezébe az egyház-épület javításaira nagyon megleghangú, kedves levél kíséretében. Ez összeggel a lelkészi lakás teteje befedési költségeiből még fent maradt összeg teljesen kifizettetik. A gyülekezet tagjai lelkész kérésére magukévá tették, hogy a templom kijavítási költségét a maguk szegénységéből úgy gyarapítják, hogy az idén minden egyháztag, aki már megkonfirmált, erre a szent célra önként, legalább 1 pengőt befizet. Már is szép számmal befizették. Elemi iskoláink vizsgája alkalmával a jó tanulók jutalmazására adományozott díjak kiosztának az érdemesek között. 70, 80, 90 fillér, 1 pengő a legnagyobb „stipendium”. Volt egy kis leány a növendékek között. Tiszta, rendes, szerény, jómagaviseletű, osztályában és általában az összes felsőbb osztályokban is a legjobb tanuló. A vizsgálat végén példaként állítván a tanulók elé a kis nap-számos lány, részére az 1 pengős „legnagyobb” jutalmat és egy újszövetséget adtunk. A kis leány ott azonnal az ő „nagyjutalmát” a szentegyház megjavítására odaajánlotta. Az egész ünneplő gyülekezet örömkönnyek közt énekelte a hálaadást: „Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás...” Megkeresett a gyülekezet sokakat, adakozást kérven tőlük. Egy pár egyház és magánosok is küldenek. És bízunk benne, hogy „megmarad a szeretet” és ennek segítségével kipótolva a mi erőtelenségeinket, épületeinket rendbehozzuk Isten segéd-mével.

Egyházunk lélekszáma 750. Az Úrvacsorával élők száma évenként 1000—1500. A legnagyobb birtokosunknak van 25 hold földje, a legtöbbnek 3—5 hold, ez is jórészen könnyű homok.

Télen vallásos esték tartanak hetenként egyszer. Vallásos lapokat járattunk. Az „Üdvösség Hadserege“ adományából ingyen bibliákat kaptunk, amelyeket nagyon csekély árban híveinknek eladva, gyülekezeti vallásos iratterjesztési alapot létesítünk belőle. És mindezeket — és Isten kegyelmével reméljük, hogy még más egyebeket is — a „végezetre is megmaradó szeretetnek“ megértésével és a gyehenna hamvaiból is feltámadt irgalmasságnak és a jobb jövő reményét jelentő „világító szívek“nek a jóságából. Az ember mit tud? Imádkozni! És az Isten az ő irgalmának olajával elárasztja! És a pásztor is a maga erőtelenségében? Az Isten üzenetét elviszi az ő törekeny nyelve szerszámán, írása szárnyain a szívekhez közel és távol. És egyik szív megnyitja az ő kapuit hálaadásra és ujjongó örömmel olajat tölt e-sötét világban fényleni áldozatúak. És a másik megkeményíti magát továbbra is a hírvivő előtt. Oh de azért csak imádkozunk és visszük az Isten üzenetét tovább, mert tudjuk, Isten keményítette meg a pháraó szívét is és „a kísértéssel egyetemben a kimenedést is megadja“ az Ő dicsősége szerint... Soli Deo gloria!

Közélet

A debreceni orsz. leánykonferencia.

A debreceni országos leánykonferencia. A Magyar Keresztyén Leányegyesületek nemzeti szövetsége országos konferenciájának színhelyéül ezúttal Debrecen választotta, hogy az ország minden részéből idesereglett leányok megismerhessék a nagy történelmi emlékekkel bíró református várost. A konferencia június 24—27-ig tartott bezárólag, melyet követett a hortobágyi kirándulás.

Június 24-én több csoportban érkeztek leányvendégek, a zöme azonban a délutáni pesti vonattal jött, akiknek élén érkezett meg Sulkowski hercegné Szilassy Paulina, a szövetség elnöknője. A vendégeket a debreceniek vendégszeretete várta és fogadta úgy, amint illeti is. Az érkezés napján délután 6 órakor már meg is kezdődött a konferencia, melynek megnyitása alkalmával beszédet mondott dr. Baltazár Dezső püspök. Este az Arany Bika szállóban szeretet-vendégség volt, melyet Debrecen úrasszonyai rendeztek a vendégek tiszteletére. Az estét kiváló művészi számok töltötték ki. A konferencia tartama alatt előadásokat tartottak: dr. Révész Imre, dr. Dancsházy Sándor, Szele Miklós, Vidovszky Kálmán, Karacsony Sándor, dr. Victor János, dr. Batiz Dénes, Fiers Elek és Uray Sándor. A vasárnapi nagytemplomi istentiszteletet dr. Révész Imre vezette, míg a Kossuth-u. templomi nyilvános

vallásos ünnepélyen előadást tartott dr. Imre Sándor, predikált Muraközy Gyula. A gályarabok emlékoszlopánál előadást tartott: Bakó László.

A konferencia tartott választmányi gyűlést is szombaton, hogy a vasárnapi közgyűlés elé terjesztendő ügyeket megtárgyalja. Azt az időt, amely a bibliaórákon és az előadásokon kívül megmaradt, a város nevezetességeinek megtekintésére fordították. Rendeztek kirándulást közben a Pallagra, a Gazdasági Akadémiához, a konferenciát követő napon pedig egésznapos kirándulást a Hortobágyra.

A konferencián mintegy ötszáz leány, általában nő vett részt. Valóságos találkozó volt itt a főváros ama leányaival, akik föleszméltek arra, hogy ők a Krisztusnak eljegyzettjei. Az a testvéri érzés és melegség, amely előtölte az egész konferenciát, példaadó volt a mai viszonyok ridegsége között. A „négyes program“ megvalósítása náluk nem ábrándkép, de színvalóság, melyet a szemlélő könnyen megtapasztalhatott. A nemzet feltámadása után sóvárgó női lelkek jelentek meg Debrecenben. A kedves emlékek gazdag sorozata mellett bizonyára merítették a tapasztalatok ama kútforrásból, mely esztendő hosszú sorára nyújt fegyverzetet, erőt a nő küzdelmei között. (S. I.)

Szent-Istvánnapi mezei munka.

Míg a vallás- és közoktatásügyi minisztérium református államtitkárjának aláírásával hosszú jogtörténelmi fejtegetés érkezett az egyetemes konventhez arról, hogy Szent István napját miért kell nemzeti ünnepnek tekinteni: legfőbb bíróságunk, a királyi kúria halad a maga híven követett útján és igazságot szolgáltat azoknak, akiket Szent István napján végzett mezei munkáért megbüntetnek. Ime egy új bizonyosság:

Másolat. 1176—1927. kor. ü. sz. eredetiről. „Tekintetes Kabai Lajos úrnak, Konyár. — A közvetlenül hozzám beadott kérvényének visszaadása mellett értesítem Címzettet, hogy a valláselleni kihágás miatt elítélt Goldmann Miklós és társai ügyében a jogegység érdekében használt perorvoslatom folytán a kir. Kuria B. I. 1837—1927. sz. a. hozott határozatával kimondotta, hogy a *derecskei kir. Járásbíróság*, mint büntetőbíróság a 2453/4—1926. sz. ítéletével *megsértette a törvényt* annyiban, amennyiben Goldmann Miklós kishirtokos, Kis Gábor és Izsák Ferenc gépész, vádlottakat azért, mert 1926. évi augusztus 20-án Szent István király napján cséplőgépeiket járatták és munkáikat dolgoztatták. Kabai Lajos, kovács, vádlottat, azért, mert ugyanazon napon műhelyében nyitott ajtók mellett kovácsmunkát végzett, Papp Ferenc, Vas Lajos és Kabai Imre kishirtokos vádlottakat azért, mert ugyanazon a napon a mezőről szalmát, illetve a mezőre trágyát szállítottak, végül Budai Lajos kis-

birtokos vádlottat azért, mert ugyanazon napon házáat az utcafelőli részen tapasztotta, a Kbt. 52. §-a alá eső valláselleni kihágás miatt fejenként 100,000 kor. pénzbüntetésre ítélte, holott a Kbt. 52. §-ában említett 1868. LIV. t.-c. 19. §-a 2. bekezdésében foglalt rendelkezés Szent István napjára nem terjed ki. *De megsértette ugyanezt a törvényt a debreceni kir. törvényszék, mint felelősségi büntetőbíró is* a Bf. 6253/6—1926. sz. ítéletével azáltal, hogy a kir. járásbíró fenti törvénysértő ítéletének felelősségi részét helybenhagyta, egyéb részét pedig nem érintette. Ennek folytán a jogegységi tanács mindkét ítéletnek Goldmann Miklós, Kis Gábor, Izsák Ferenc, Vas Lajos, Kabai Imre és Budai Lajos vádlottakra vonatkozó részét a Bp. 442. §. ut. bek. alapján megsemmisítette, a nevezett vádlottakat az ellenük emelt vád alól a Bp. 326. §. 1. pontja értelmében felmentette s az általuk esetleg már lefizetett büntetéspénzeket részükre visszautalni rendelte, ellenben Kabai Lajos vádlottra vonatkozólag az ítélet hatályát nem érintette. Budapest, 1927. évi április hó 28. napján. *Vargha sk., koronaügyész.*

A kúria ítélete, mely meghagyja a műhelyében dolgozó kovácmester büntetését, de megsemmisíti a mezei munkát végzők ellen hozott ítéletet, teljes világossággal tárja fel a jogállapotot és mindenkinek útmutatásul szolgálhat.

Halottaink

Szász Gusztáv tiszakürti lelkész, egyházmegyei tanácsbíró, 64 éves korában, boldog házassága 34. évében meghalt. Temetésén 13 lelkésztársa és helyből, valamint a környékből nagyszámú közönség gyűlt össze, gyászolva a nemes lelkű embert és kiváló papot, akit mindenfelől megérdemelt tisztelet és szeretet vett körül. Az igaznak emlékezete áldott.

Különfélék

Baltazár Dezső püspök, aki a szatmári egyházmegyei kanonika vizitációból komoly betegen tért vissza, még mindig gyöngéledik, de ez nem akadályozza munkája végzésében, csak szószéki szolgálatot nem teljesíthet.

Találkozók. Debreceni kollégiumunkban Péter-Pál napján két nevezetes találkozó volt. Az 1892-ben érettségizettek meg az 1902-ben érettségizettek találkoztak. Az előbbieket közt Soltész Elemér tábori püspök és dr. Veress István tanítóképzőintézeti igazgató, az utóbbiak közt Gajzágó László, svájci követ és meghatalmazott miniszter, dr. Kölcsey Sándor az ügyvéd-szövetség debreceni elnöke, Csobán Endre, a Csokonai-kör főtitkára, Kardoss Gyula nagykereskedő stb. találkoztak volt tanuló társaikkal. Mind a két csoport kegyelettel emlékezett

meg volt tanáraikról; beléptek a volt debreceni diákok szövetségébe és alapítványt tettek, illetőleg előző alapítványukat növelték.

A pápai egyházmegye esperességében néhai Kiss József utóda Jakab Áron nagypirityi lelkész lett.

Újkomáromban letették a református templom alapkövét. Antal Géza püspök imádkozott, Győry Elemér pápai theol. tanár prédikált. Ime, széthullott csontokat kell összeszedni ott is, ahol hatalmas, életerős test volt.

Az érettségi vizsgálat mindkét debreceni gimnáziumunkban püspökünk elnöklése mellett folyt le s mind a két helyen igen szép eredménnyel. A fiúknál 16, a leányoknál 15 lett jelesen érettségizett.

Novák Olga, aki az első végzett theologus nő Magyarországon, a Baár—Madas-intézet valóságos tanárjában véglegesítették.

Az Egyházi Értesítő július 1-től fogva a Bethánia-nyomdától megváltik és a Bethlen-nyomdában készül. Viszont, mint tudva van, a Kálvinista Szemlélet január 1. óta nem a Bethlen-, hanem a Szilveszter-nyomda nyomja.

A demecseri ref. egyházban minden kedden bibliaóra, minden szombaton vallásos-estély, vasárnaponként vasárnapi iskola tartatott novembertől pünköstig Kiss Lajos lelkész vezetése alatt, 120—180 résztvevővel. Ezenkívül az új énekek begyakorlására március és április hónapokban ének- és imaórát tartott Asztalos Péter tanító. Az úrvacsorázók száma az előző évihez 200 emelkedést mutat. Adomány gyűlt 7.800,000 korona, ebből szegénysegélyzésre fordított 4.800,000 korona. Befejezte az egyház szép új parókiájának építését is a múlt évben 48.500,000 korona költséggel. Az egész épület kb. 250.000,000 koronába került teljesen a hívek alázatosságából.

A mezőtúri gimnáziummal kapcsolatos Református Diákokthozban a megüresedett helyek július 10-én fognak betölteni. Évi ellátásdíj 600 pengő. Szegénysorsú jó tanulók kedvezményt is kaphatnak. Jelentkezők igazgatótanácshoz címzett kérésüket évvégi s esetleg szegénységi bizonyítványukkal Mezey Sándor dr. vezetőtanárhoz küldjék.

Az európai keresztyén szövetségi konferencia előkészületei rohamosan haladnak előre. A honvédelmi miniszterium kaszárnyákban 500 ágyat ajánlott fel a konferencia résztvevői számára s ezenkívül is nagymennyiségű ágyneműt bocsát a rendezőség rendelkezésére. Az élelmezés legnagyobb részét házikészítésben bonyolítja le a rendezőség egy nagyon kiváló élelmezési szakember segítségével, úgyhogy egy-egy pengőért ízletes és bőséges ebédet és vacsorát tud nyújtani. A konferencia prospektusa 6000 német, 4000 angol és 20,000 magyar nyelvű példányban nyomás alatt van; a rendezőség (Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 9.) mindenkinek készséggel megküldi. A 16 nagy negyedréte oldalra terjedő prospektus nemcsak a konferencia részletes tárgysorozatát, hanem az összes tudnivalókat is a legaprólékosabban

közli. Az idegennyelvű prospektusokhoz gyönyörű műmelléklet is van csatolva a legújabb és a legszebb budapesti felvételekkel. A konferencia jelvényét Morzsányi elismert kiváló-cége készíti, az összes előállítási költség 3000 pengőt tesz ki. A konferencia tagsági igazolványa négy színben, diszes kiállításban készül s rendkívül sok kedvezmény igénybevételére jogosít. A konferencia énekeskönyve hangjegyekkel, angol, német, francia és részben magyar szövegekkel közvetlenül befejezés előtt áll.

Előjegyzési felhívás! „Papi dolgozataim” második kötetét, mely kb. 12—13 nyomtatott ívre fog terjedni, szándékozom közrebocsátani. A könyv 17 ünnepi, vasárnapi és 23 temetési beszédet foglalna magában, amelyek mind eredetiek s néhány kivételével sehol sem jelentek meg. — A mű ára jelentkezőknek Csehszlovákiában 25.— KČ, Romániában 140.— lei, Magyarországon 5.— pengő, Jugoszláviában 140.— dinár. Azontúl az előjegyzés kedvezménye megszűnik és a bolti ár lép életbe, mely magasabb lesz. Előjegyzéseket július 31-ig külön is elfogad Csehszlovákiában alulírott, Magyarországon a budapesti Bethlen Gábor könyvkereskedés, Romániában az Erdélyi Református Egyházkerület Iratterjesztése Cluj—Kolozsváron. *Péter Mihály*, ref. lelkész, egyházkerületi és konventi főjegyző.

Járásli leventeverseny volt június 19-én Hajduszoboszlón. A szépen sikerült verseny tisztajövedelme a 22 tagból álló leventezene kar zeneszámjai beszerzésére fordított.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől
1771—1927. szám.

KÖRLEVÉL.

Nagytiszteletű Esperes Úr!

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak 46,000—1927/II. szám alatt kelt rendelete alapján közlöm a következőket: A lelkészek részére az 1913. évi XXXVIII. t.-c. alapján járó korpótlékok az 1927—28. évi költségvetésben 50% erejéig valorizált értékben irányoztatván elő, e korpótlékok folyó évi július havi részletét — a kongrua és családi pótlék járandóságokkal együtt — a folyó évi július hóra szóló általános utalványozás során a postatakarékpénztár útján a Miniszter úr már folyósította.

A korpótlék összegek utalványozása éppúgy, mint a kongrua és családi-pótléké, hónapról-hónapra történik.

Az idézett t.-c. alapján engedélyezhető korpótlékok 50%-os összegei a 17,000-es szorzószám, illetve az 1 ak.=1 pengő 36 fillér átszámítási kulcs alkalmazásával a következőképpen állapították meg:

5 évi szolgálat után I. korpótlékképpen évi 200 ak.= havi 22 pengő 67 f;

10 évi szolgálat után II. korpótlékképpen évi 400 ak.=havi 45 pengő 33 f;

15 évi szolgálat után III. korpótlékképpen évi 500 ak.=havi 56 pengő 67 f;

20 évi szolgálat után IV. korpótlékképpen évi 600 ak.=havi 68 p;

25 évi szolgálat után V. korpótlékképpen évi 700 ak.=havi 79 pengő 33 f.

Ezen teljes összegű korpótlékban azonban csak a kongruás, illetve az 1600 aranykoronát meg nem haladó tiszta jövedelemmel bíró lelkészek részesíthetők, míg az 1600 aranykoronát meghaladó tiszta jövedelemmel bíró lelkészek korpótlék címén a következő járandóságokat kapják:

5 évi korpótlékre igényt adó szolgálat után I. korpótlékképpen a tiszta jövedelmüket 2000 aranykoronára kiegészítő korpótlék államszegély 50%-át;

10 évi korpótlékre igényt adó szolgálat után I—II. korpótlékképpen a tiszta jövedelmüket 2400 ak.-ra kiegészítő korpótlék államszegély 50%-át.

15 évi korpótlékre igényt adó szolgálat után I—III. korpótlékképpen a tiszta jövedelmüket 2800 ak.-ra kiegészítő korpótlék államszegély 50%-át;

25 évi korpótlékre igényt adó szolgálat után I—V. korpótlékképpen a tiszta jövedelmüket 3000 ak.-ra kiegészítő korpótlék államszegély 50%-át szintén havi részletekben.

Megjegyzem még, hogy az idézett t.-c. 10. §-a értelmében az V. korpótlék csak 1928. évi január hó 1-től kezdődőleg lépven életbe, folyó évi július—dec. hónapokra a 25, vagy annál több évi korpótlékre igényt adó szolgálattal bíró lelkészek részére is I—IV. korpótlék folyósítható.

Aatyafiságos szeretettel

Debrecen, 1927. évi június hó 28.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a lap tulajdonos:

Dr. KUN BÉLA.

Szerkesztői üzenetek.

P. J. Ófehértó. Csak tessék megírni a cikket, majd meglássuk mi jó lesz belőle.

Pályázat.

A sarkadi református egyház az üresedésben levő vallástanító lelkészi állásra pályázatot hirdet. Kezdő fizetés: Evi 2736 P és törvényszerű lakbér. Kötelessége hitoktatás jelenleg heti 21 órán, belmissziói munkák végzése, szükség esetén lelkipásztor helyettesítése. Pályázati határidő július 31.

1—2

KUN JÓZSEF késműves és műköszörűs Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

Pályázati hirdetés.

A dunántúli református egyházkerület pápai nőnevelő intézeténél az 1927—28. iskolai évre egy magyar-német szakos tanítónőképző intézeti s egy ugyancsak magyar-német szakos polgári leányiskolai rendes tanári állás kerül betöltésre. Az előbbire férfiak és nők, az utóbbira csak nők pályázhatnak. A megválasztandó tanerők kötelesek heti 20 órán szaktárgyaikat esetleg más tárgyakat is tanítani és pedig szükség esetén a képzői a polgáriiban, s a polgárihoz megválasztott a képzőben is. A polgári iskolai tanárnő egyúttal internátusi bentlakó nevelőnő, aki a főhatóság által megállapított díj ellenében, az internátusban teljes ellátást élvez. Fizetés az állammal egyező, a másutt töltött szolgálati évek beszámításával. Az állásokra csak református vallású tanerők alkalmazhatók, véglegesítés egy évi sikeres működés után. A kerületi Elnökséghez intézett kérvények augusztus 1-ig az intézet Igazgatóságához küldendők be. Az állásokat 1927 szeptember 1-én kell elfoglalni.

Pápa, 1927 június 26.

Dr. Körös Endre s. k.
főigazgató.

Dr. Antal Géza s. k.
püspök.

Pályázat.

A demecseri református egyház II. férfitanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalom: 10% államszegély, 1 szoba, 10 q fa. Kötelesség: I—II. o. vezetése, lelkész és kántor esetleges helyettesítése, belmissziói munkákban segédkezés. Kellően felszerelt kérvények augusztus 1-ig adandók be.

Az állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Demecser, 1927 június 23.

Szabolcsmegye.

Ref. Iskolaszék.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése

Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

✱

A háztartás, mezőgazdaság és ipar körébe vágó

összes vasárú

állandó nagy raktára.

Telefon 6.

Az elszakított magyarság száma. A megszálló országok most készítették el az elvesztett területek magyar lakosságának statisztikáját. E szerint a megszállt területek magyar lakosságának száma: 2.474,050. Beszéljen némán is ez a szám.

IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF

papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó cég
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, FŐTÉR (SZÁNTÓ HÁZ)

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitüntetések különböző kiállításokról.

Legcélsezerűbb ajándék lelkész urak részére a palást.

Cégem eddig 5000 palástot szállított s munkáért a legnagyobb haszon és jutalom az elismerőlevelek voltak. Kérem a négyesületek hasonló ajándékrendeléseit.

Tisztelettel IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF, az „ORLE” szabója.

Debrecenben rendelések átvételére Tóth József szabómester úr Csapó-utca 59. szám. — Ujpesten Petőcz Endre szabómester úr készséggel állanak feleim szolgálatára.

Tekintetes SZÁNTÓ JÓZSEF papi szabó cég

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Folyó hó 3-án kelt levelére értesitem, hogy Thomay Dezső teológus barátom jelenleg ugyan még Debrecenben tartózkodik, de június 1-től kezdve már Vésztőre (Bihar m.) van segédlelkésznek kinevezve. Palástra azonban sürgősen szüksége van s így szíveskedjék Szántó úr ezt még debreceni címére elküldeni.

Nem mulaszthatom el, hogy annak a palásznak a készítéséért, amelyet nekem még 1925-ben édes anyám rendelt Önöknél, ne gratuláljak.

Már két éves. Sokszor megázott s úgyszólván minden nap használatban van, de mégis új, jó, izléses és csinos. Minden teológus barátomnak és segédlelkész társaimnak szívesen és jó lelkiismerettel fogom a céget figyelembe ajánlani.

Debrecen, 1927 május 6.

Tisztelettel:

Tukacs György, debreceni s.-lelkész,
főiskolai szénior.

Kedves Szántó Úr!

Gyülekeztem abból az alkalomból, hogy a biharmegyei Artándra megválasztottak rendes lelkésznek, egy szép palásttal és süveggel öhaját megajándékozni, melynek december 15-re legkésőbb itt kell lenni, mivel már karácsonykor, vagy előtte vasárnap kibúcsúzom. Kérem ezért azonnal értesíteni Szabó Károlyné címére, hogy a közönség előtt felmutathassa, zárt levélben, hogy mennyibe kerül 159 cm. hosszú palást és 58-as süveg.

Válaszát várva és méltányos árat remélve, maradok kiváló tisztelettel
Kaba, 1926 nov. 30. Koródy Gyula, ref. lelkész.

Kedves Szántó Úr!

Az általa küldött palást és süvegnek csinosága, szépsége, művészi kivitele nagyon meglepett bennünket s igazán nagyon meg vagyok elégedve.

A pénz postán beküldetett.

Kaba, 1926 dec. 13.

Koródy Gyula, ref. lelkész.

„DANKÓ” Temetkezési Vállalat

(Tulajdonos: EKLI JÓZSEF.)

DEBRECEN,

KOSSUTH-U. 6. SZÁM.

Telefon: nappal 322.

Telefon: éjjel 66. sz.

M. kir. Tisza István tudományegyetemi klinikák, Állami gyermekmenhely, Honvédkórház, Református ápolda, Debrecen szabad királyi város szállítója.

TELEP ÉS KOPORSÓGYÁR: DOMB-UTCA 16. SZ.,

hol éjjel is a gyászoló közönség rendelkezésére állunk.

Olcso árak. ♦ Szolid kiszolgálás. ♦ Előnyös fizetési feltételek. ♦ Temetéseket vidéken is vállalunk.

